

HİSTAMİNİN ENFLAMASYONDAKİ ROLÜ, ANTİHİSTAMİNİK BİLEŞİKLERİN ENFLAMASYONA KARŞI VE ANTİENFLAMATUVAR BİLEŞİKLERİN HİSTAMİNE KARŞI ETKİLERİ

Dr.Esin ŞENER

Dr. İsmail YALÇIN
(A.Ü.Eczacılık Fakültesi)

ÖZET: Histaminin enflamasyondaki rolü araştırılmış ve antihistaminik bileşiklerin enflamasyondaki etkileri, anti-enflamatuvardan bileşiklerin de histamine karşı etkileri derlenmiştir.

Histaminin enflamasyon oluşumunda etkisinin bulunduğu, antihistaminik bileşiklerin enflamasyona karşı, anti-enflamatuvardan bileşiklerin de histamine karşı etkilerinin olduğu saptanmıştır (47 literatür).

Etki mekanizması henüz tamamen aydınlığa kavuşmamış olan anti-enflamatuvardan etki çalışmaları, günümüze dek süreğelmektedir. Bu konuda bir çok görüş ileri sürülmektedir. Bu görüşlere yer vermeden önce, kısaca enflamasyonun safhalarını gözden geçirmekte yarar vardır.

İlk uyarı ile enflamasyon başladıkten sonra, hemen histamin, serotonin ve bradikinin gibi mediyatörler ortama salıverilirler. Mediyatörler salıverildikten sonra, vazodilatasyon ve vasküler permeabilitede artmadan dolayı ödem ve şişme görülür. Daha

THE ROLE OF HISTAMINE IN INFLAMMATION, ACTIVITY OF THE ANTI-INFLAMMATORY COMPOUNDS AGAINST HISTAMINE

SUMMARY: The role of histamine in inflammation, anti-inflammation activity of the antihistaminic compounds and activity of the anti-inflammation compounds against histamine were active against histamine (47 references).

KEYWORDS: Histamine, Anti-inflammation Activity.

sonra lökosit göçü başlar ve fagositöz görülür. Bu safhaları, incin en yerin onarılması için fibroblastların artarak, yeni bağ dokusunun oluşması nedeniyle iyileşme veya kronik ve de-jeneratif enflamasyon takip eder (1,2).

Bu safhaların oluşan enflamasyon, çeşitli mekanizmalar ile açıklanabilmektedir. Enflamasyonun hücresel düzeyde oluşumundaki olaylar Şekil 1'de verilmiştir. (3). Uzun yıllar boyunca prostaglandinlerin sentezinin inhibisyonu ile anti-enflamatuvardan etkinin ortaya çıkabilecegi görüşü benimsenmiştir. Bu konu ile ilgili bir çok çalışma mev-

cuttur (4-9). Özellikle, asit özelikteki nonsteroid antienflamatuvlar bileşiklerin (NSAID) etki şekilleri buna bağlanmaktadır. Farmakologlar, prostaglandinler üzerinden olan antienflamatuvlar etki mekanizmasının, 2 şekilde olabileceği görüşündedirler. Bu görüşlerden birisi, etki mekanizmasının prostaglandinleri antagonize ederek olduğu, diğer ise prostaglandin sentezini inhibe etmek suretiyle olduğudur (6). Ancak, 2. yolun daha geçerli olacağı görüşü savunulmaktadır (6).

1970'li yıllarda sonra antienflamatuvlar etki mekanizmasının prostaglandinlerin yanısıra, siklik AMP üzerinden olduğu görüşü de benimsemeğe başlanılmıştır (10-13). Siklik AMP'nin enflamasyondaki rolünü gösterir şemalar Şekil 2 (10) ve Şekil 3 (14)'de verilmiştir. Siklik AMP üzerine etki 3', 5'-siklik AMP fosfodiesteraz inhibitör etmek suretiyle olabilmektedir (12, 13). Böylelikle siklik AMP seviyesinin düşmesinin önüne geçilebilmektedir. Histaminin de 3', 5'-siklik AMP fosfodiesteraz (13) ve siklik AMP seviyesi (10) ile ilişkili olduğu belirtilmektedir.

Şekil 1'de de görüldüğü gibi histaminin önemli bir enflamasyon mediyatörlerinden birisi olmasının ve siklik AMP ile ilişkisinin bulunmasının (10, 13) yanısıra, enflamasyon esnasında dilatasyon yaparak kapiller permeabiliteyi de artırdığı bilinmektedir. (14). Enflamasyon esnasında histidin dekarboksilazın (HD) aktivitesi artığından histamin oluşumu da artmaktadır. Bu nedenlerden dolayı histaminin enflamasyondaki rolünü ve an-

tienflamatuvlar etki ile olan ilişkisini araştırarak derlemeyi tasarladık.

HİSTAMİNİN ENFLAMASYONDAKİ ROLÜ:

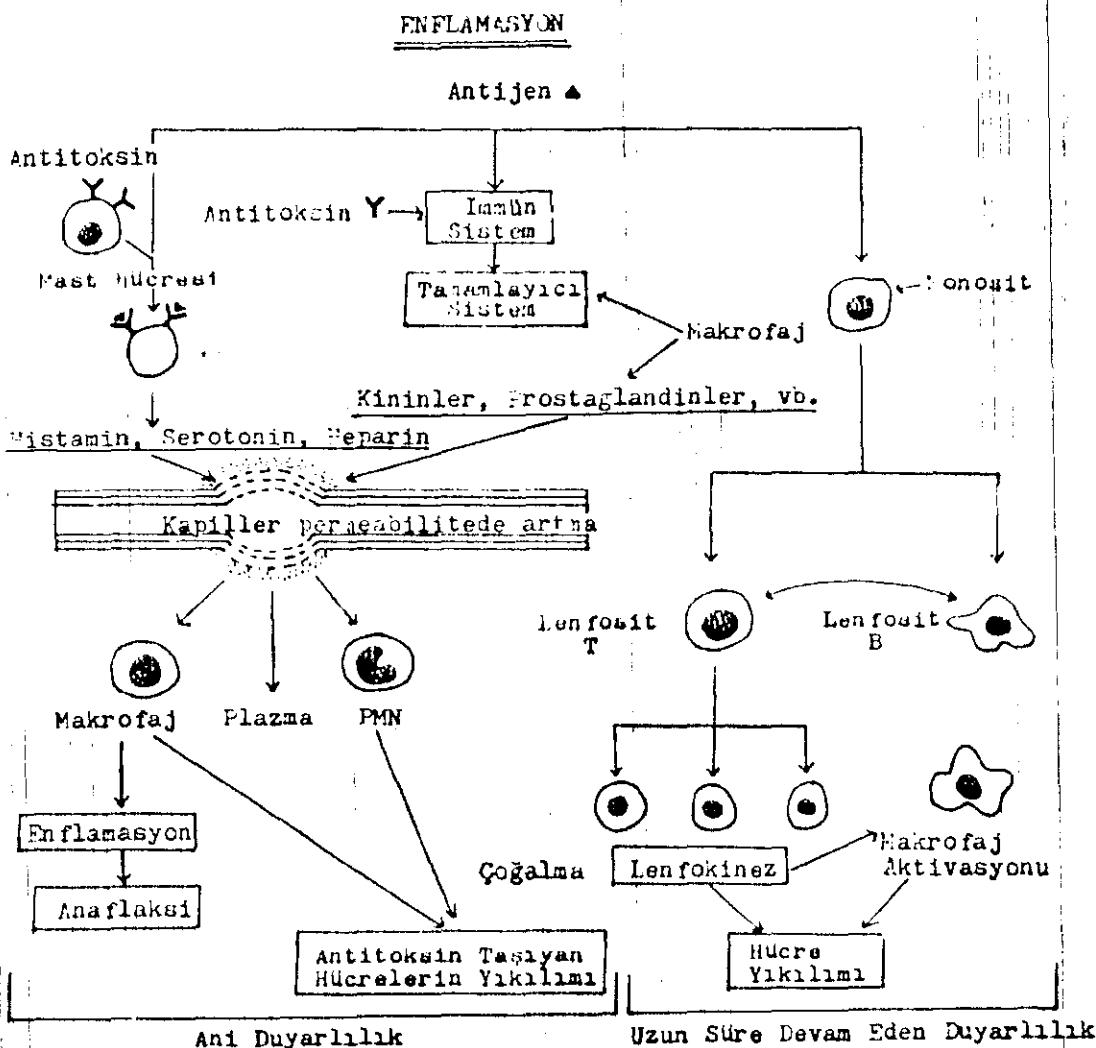
Histaminin enflamasyondaki rolünü ve antienflamatuvlar etki ile olan ilişkisini açıklayabilmek için bugüne kadar bir çok çalışma yapılmıştır. histaminin oluşturduğu Lewis'in üçlü cevabı ortaya çıktığından beri histaminin bir enflamasyon mediyatörü olduğu görüşü ortaya çıkmıştır (15).

Bhatt ve Sanyal aseptik enflamasyon esnasında, histamin içeren mast hücrelerinin karakteristik değişimlere uğradıklarını saptamışlar ve sıçanlarda yaralar açarak meydana getirilen enflamasyonda histaminin etkilerini incelemiştir (16). Bir grup sıçandan operasyonla histamin çıkarılmış, diğer bir grup ise kontrol olarak kullanılmıştır. Histamin içermeyenlerde, ilk 24 saatteki enflamasyon oranı, kontrol grubuna göre % 25 az olmuştur. Yine, fare ve sıçanlardaki deri ve iç organ aseptik enflamasyonları esnasında, histamin seviyesinin arttığı gözlenmiştir (17).

Stern ve ark. da sıçanlarda histamin dokusu çıkarıldıkten sonra oluşturulan enflamasyonun, normal şartlarda meydana gelen enflamasyona göre farklı olduğunu belirtmişler ve normal enflamasyona göre daha az nekroz ve ödem olduğunu, dokunun kendisini daha kolay yenileyebildiğini saptamışlardır (18).

Genellikle mast hücrelerinde depolanmış halde bulunan histaminin, az miktarda da mikrosirküler sistemin çok yakınında bulunan HD tarafından

DERLEME MAKALE

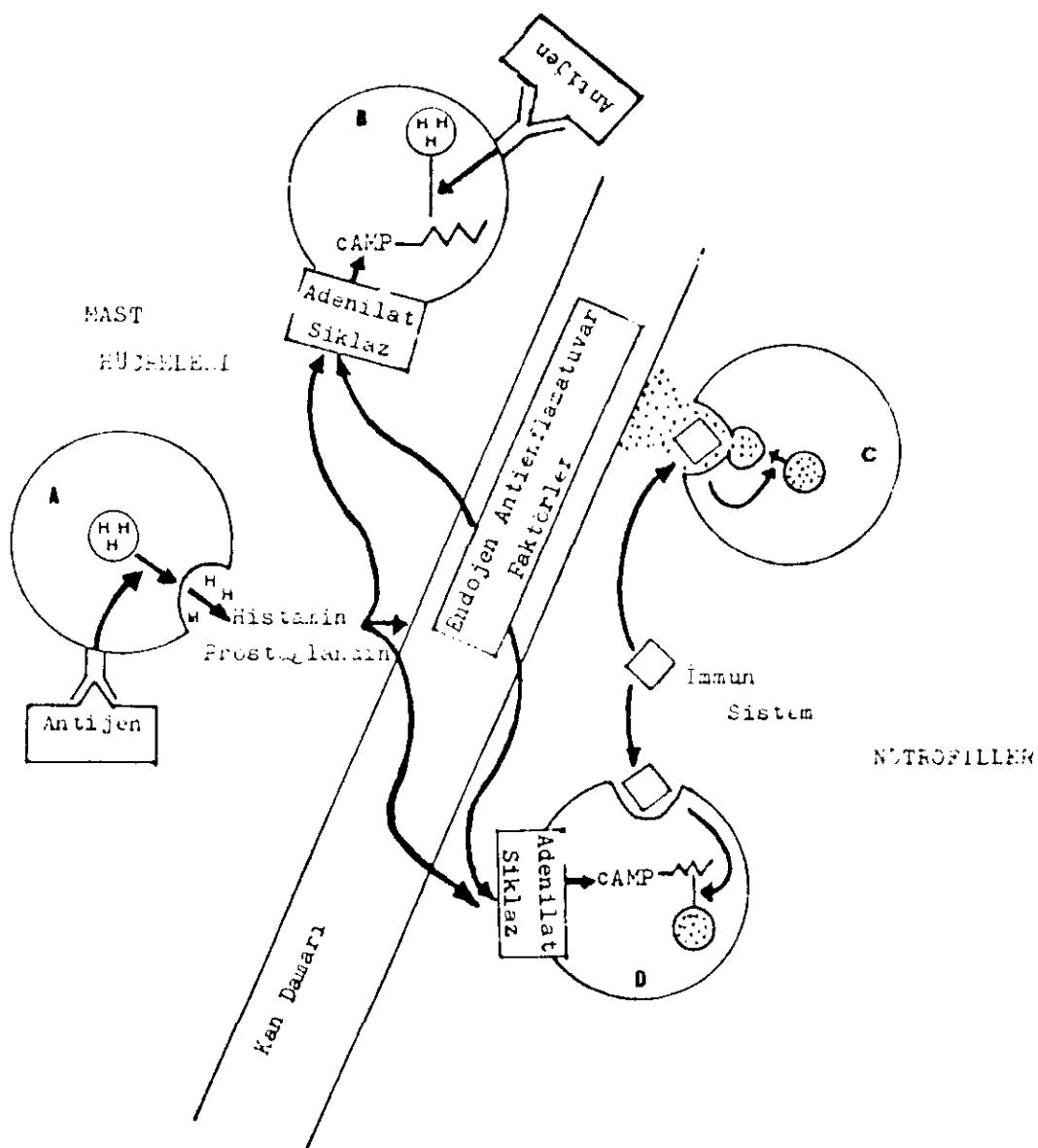
Şekil 1: Enflamasyonun hüresel düzeyde oluşumu (3).

sentezlenerek küçük kan damarlarının dokularında ya da yakınlarında, dokuların gereksinim gösterdikleri kanı sağlamak amacıyla serbest halde bulundukları saptanmıştır (19). Bu histaminin, enflamasyonun yavaş fazı olarak seyreden ilk fazında oluşan mikrosirküler değişikliklere neden olan, ana mediyatör olduğu belirtilmiştir. Mikrosirküler değişiklikler olarak kılcal damaların açılması, dilatasyonun geçici olarak geniş damarları etkilemesi, katekolaminlere damar kaslarının duyarsız kalması, kendi kendine damar çapının

daralması, su, elektrolit ve proteinlere karşı geçirgenliğin artması, endotelin şişmesi ve bu tabakada çatlakların olması gibi olaylar sıralanmaktadır. Oluşan bütün bu değişikliklerin, histamin seviyesinin artması ile paralel gittiği belirtilmektedir.

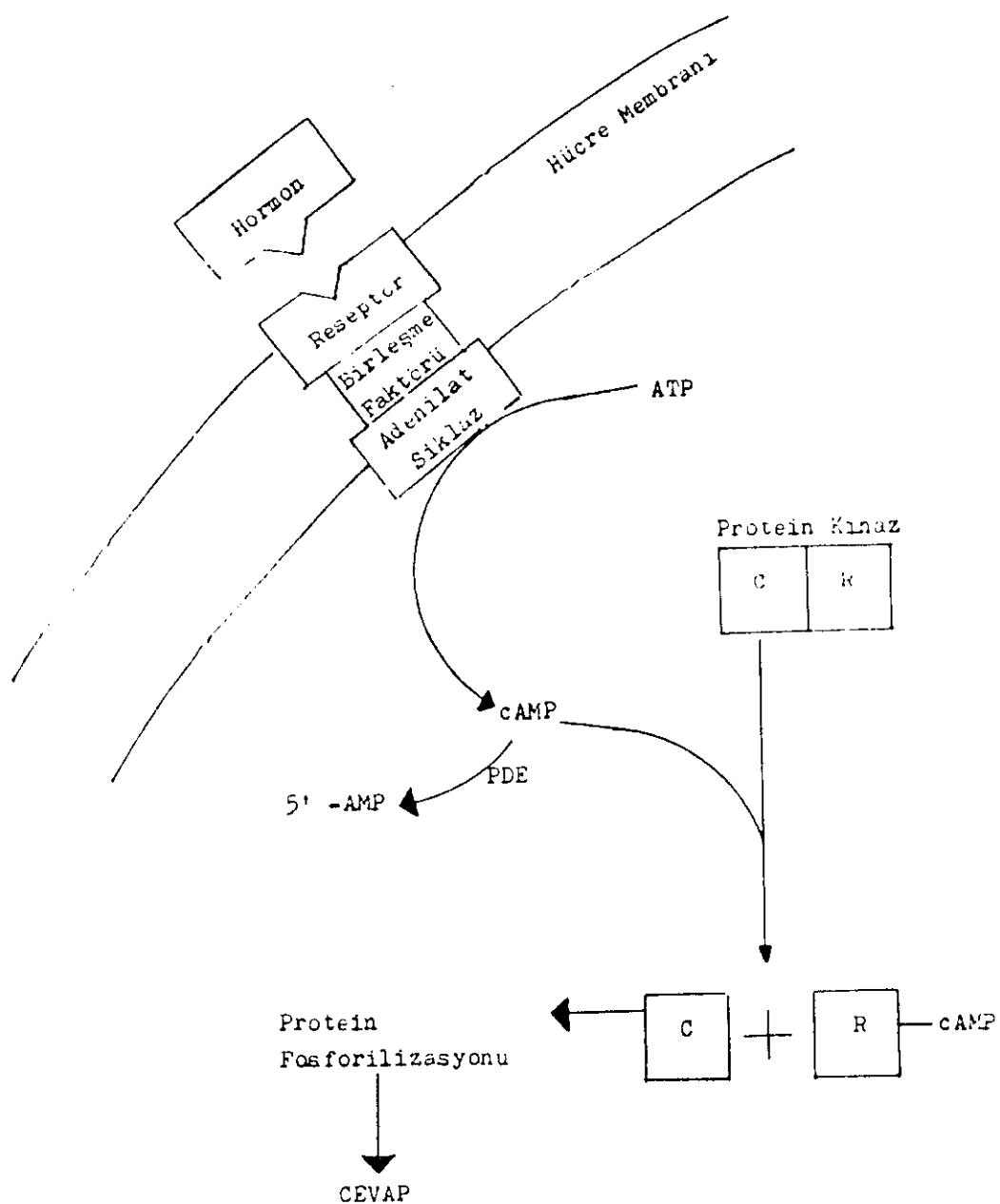
Bradikinin ve histaminin birarada Benflamasyonda oluşturdukları etki de araştırılmış ve bradikinin ile histaminin kapiller permeabiliteye olan etkilerinin additif olduğu, mediyatörden herhangi birisinin saliverilmesinin kapillerlere zarar verdiği, bu durumun

DERLEME MAKALE

Şekil 2: Siklik AMP'nin enflamasyondaki rolü (10).

DERLEME MAKALE

C: Katalitik birimi.
R: Regulator birimi.

Şekil 3: Siklik AMP'nin enflamasyondaki rolü (14).

diğer mediyatörün saliverilmesine uyarı olduğu, da ortaya konulmuştur (18). Bradikinin ve histamin karşılaştırıldığında, bradikininin histaminden daha fazla vazodilataşyon yaptığı, buna karşılık histaminin bradikininden daha çok kapillerlere zarar verdiği bulunmuştur.

Antienflamatuvlar etkide histaminin rolünün tam olarak açıklığı kavuşturulması için, yillardır bir çok araştırmacı antihistaminik bileşiklerin enflamasyona etkilerini ve antienflamatuvlar bileşiklerin histamine karşı etkilerini incelemiştir.

ANTIHİSTAMİNİK BİLEŞİKLERİN ENFLAMASYONA KARŞI ETKİLERİ

Antihistaminik bileşiklerin enflamasyondaki rolünü inçelmek amacıyla, Haley ve ark. Tripelamin, Klorosiklizin, Antergan, Neoantergan, Antistin (Fenazolin), Antallan, Fenergan, Kloroprofenpiridamin, Benadril ve Linadril gibi bir çok antihistaminik bileşigi ele almış ve bu bileşiklerin kılcal damarların önünü tamamen kapatarak, histaminin etki yapmasını engelleyerekleri ileri sürümüştür (20, 21). Bu bileşikler arasından Antalan, Kloroprofenpiridamin ve Antergan lokal olarak oldukça etkili bulunmuşlardır. (21)

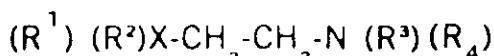
Aynı zamanda adrenerjik blokaj ajanı olan B-haloaminlerden Dibenamin gibi bazı antihistaminikler kılcal damarları büzmektedirler (18). Kılcal damarları büzen bileşikler, genellikle damar kaslarına da etki etmelerine rağmen, antihistaminiklerin böyle bir duruma sebebiyet veremedikleri saptanmıştır (19).

Enflamasyon testlerinden olan Trypan testinde antihistaminik bileşikler kısmen ya da tamamen etkili olabilmektedirler (22). Lokal olarak histamin verildiği zaman eozinofil lökositlerde artış olduğu gözlenmiştir (23). Allerji nedeniyle oluşan iltihaptaki sızıntıda ise bazofillerin arttığı dikkat çekmektedir. Mast hücreleri ve bazofil lökositlerde bulunan histamin salıverildiğinde, doku eozinofilinde artış meydana gelmektedir. Ekzamli hastalarda kantaridin ile oluşturulan kabarcıklarda, bol miktarda eozinofil ve bazofil görülmüştür. Histaminin de eozinofil ve bazofilleri arttırdığı saptanmıştır. Eozinfillerin artışı bazı antihistaminiklerle inhibe edilmeye çalışılmış, ancak olumlu sonuç vermemiştir (23, 24).

Bolam ve ark. karagen ile oluşturulan ödemde, Mepiramin ve Metilsersetit karışımının etkili olduğunu bulmuşlardır (25).

Maling ve ark. histaminin ödem oluşturma etkili olduğunu belirtmişlerdir (26). Formaldehit ile oluşturulan ödemde ve ürat ödeminde de antihistaminik bileşiklerin etkili oldukları bulunmuştur (26, 27).

48/80 bileşigi ile oluşturulan ödem Prilamin, Tripelamin, Antazolin ve Prometazin ile inhibe edilebilmektedir (26). Bu bileşiklerin genel yapıları aşağıdaki şekildedir:

Bu yapıda etilamin grubu bulunduğu gündan yapı olarak histamine benzettiği görülmektedir, bu nedenle de histamin ile yarıştiği düşünülmektedir.

Tripirolidin ve Klorfeniramine X yerinde C olduğundan histamine karşı spesifik etki göstermekte dirler. Histamin ve serotoninini birlikte inhibe etmeleri açısından etilendiamin türevleri ($N = N$), diğerlerinden ($X = C, O$) daha potentlerdir. 1-Isoproterenol ve Epinefrin de histaminin oluşturduğu ödemini inhibe etmektedirler. 1-Isoproterenolun, çok az miktarda kullanılarak bazı hücre ve dokularda sıklık AMP seviyesini artırdığı da görülmüştür (26, 28, 29). Mediyatörlerin saliverilmesi azaldıkça sıklık AMP seviyesi de artmaktadır (26).

Curch ve ark. histamin tarafından oluşturulan enflamasyonun H_1 reseptör blokörleri ile inhibe edilebilğini, H_2 reseptör blokörlerinin ise etkisiz oldukları ileri sürülmüşlerdir (30). Bu çalışmada, Siproheptadinin histamin ile oluşturulan ödemde etkili olduğu ortaya konulmuştur. Buna karşılık, Woodward ve ark. H_2 reseptör blokörlerinden Simetidinin ve H_1 reseptör blokörlerinden Mepiraminin kobay kulaklında karagen ile oluşturulan ödemdeki etkilerini incelemiştir ve Simetidin ile Mepiraminin gerek tek başlarına, gerekse de karışım halinde vasküler değişimlerde etkisiz oldukları gözlemlenmiştir (31). Ancak, kobay kulaklında karagen ile yapılan deneylerde bir çok steroid ve nonsteroid antienflamatuvlar bileşik de etki göstermemiştir. Simetidinin, Mepiramin ve İndometazin ile karışım halinde verildiğinde çok az da olsa etki gösterdiği bulunmuştur. Aynı zamanda, Harakova ve ark. da H_2 reseptör blokörlerinin ödem oluşumunda etkisiz olduğu saptamışlardır (32). Buna karşılık Owen ve ark. 48/80 bilesiği ile oluşturulan enflamasyonda

Simetidin ve Mepiraminin etkili oldukları ortaya koymuşlardır (33). Di Rosa ve ark. da histamin antagonistlerinin, karagen ile oluşturulan ödemde kobaylarda etkili olmadıkları halde, sıçanlarda etkili oldukları bulmuşlardır (34). Bu verilerden de histamin antagonistlerinin enflamasyonun yaratılış tekniği ile kullanılan canının cinsine bağlı olarak etki gösterdikleri ortaya çıkmaktadır.

ANTİENFLAMATUVAR BİLEŞİKLERİN HİSTAMİNE KARŞI ETKİLERİ:

Antienflamatuvlar etkili bileşiklerin de histamine karşı etkileri araştırılmıştır. Bu amaçla Skidmore ve ark. antienflamatuvlar etkili İbufenak, Fenilbutazon, İndometazin, Flufenamik Asit ve Salisilik Asit türevlerinin HD'a etkileyerek, histamin oluşumunu engelledeğerini ortaya koymuşlardır (35). Bir çok nonsteroid antienflamatuvar bileşik, invitro olarak histamin oluşumunu inhibe etmektedirler (35).

Bir HD inhibitörü olan NSD 1055, antiflojistik etki göstermektedir (36). Sıçanda oluşturulan enflamasyonda histamin miktarı azaltıldıktan sonra NSD 1055 verildiğinde, bu bilesığın antiflojistik etkisinin artmış olduğu görülür. Buradan da dokudaki histamin miktarı azaldıkça enflamasyonun da azaldığı sonucu çıkmaktadır.

Whitehouse ve Skidmore, Salisilik Asit, Fenilbutazon gibi bazı nonsteroid antienflamatuvlar ilaçların (NSAIDS) invivo olarak HD'in aktivitesini inhibe ettiklerini belirtmişler ve bu bileşiklerin antienflamatuvlar etkilerini bu yolla gösterdiklerini savunmuşlardır (38). Bu bulgular üzerine Radwan ve

DERLEME MAKALE

West NSAIDS'dan olan Salisilik Asit, İndometazin, Fenilbutazon, Flufenamik Asit, Mefanamik Asit, NSD 1055 HD'ı inhibe ederken, diğer bileşikler etkisiz kalmışlardır. Midenin pilora bölgesinde NSD 1055 % 54 oranında inhibisyon göstermiş, indometazin yüksek konsantrasyonda etkili olmuştur. Sıcandan alınan fetal ekstresinde de konsantrasyonlarına bağlı olarak tüm bileşikler, HD'ı inhibe etmişlerdir.

Histamin verilişi ile meydana getirilen trake basıncının azalması NSAIDS'dan Fenilbutazon, Amidopirin, Fenazon ve Sodyum Salisilat ile inhibe edilebilmektedir (38). Petillo ve ark. invitro olarak İndometazin, Fenilbutazon, Asetilsalisilik Asit, Flufenamik Asit gibi asidik özellikteki bazı NSAIDS'in HD'ı inhibe etkilerini saptamışlardır (39). Asidik özellikte anti-eflamatuar bir bileşik olan İndometazin etkisini prostaglandin sentezini inhibe etmek suretiyle gösterdiği bulunmuştur. Bunun yanısıra kısmen histamin saliverilmesini de önlediği gözlenmiştir (10).

Antijen ve 48/80 bileşiği gibi uyarıçılardan mast hücrelerinden histamin saliverilmesini NSAID'lar verilen dozlarına bağlı olarak inhibe etmektedirler (13, 40, 41). Bu etkinin mast hücrelerindeki fosfodiesterazın inhibisyonu ile siklik AMP seviyesinin yükselmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir (13).

Ayrıca, NSAIDS invitro olarak ATP içeriğine etkidiklerindendolayı histaminin saliverilmesine engel oldukları ileri sürülmektedir (40). Histamin saliverilmesinin önlenmesi, ATP seviyesinin azalması ile paralel gitmektedir. NSAIDS'in invivo olarak, invitrodan da-

ha etkili oldukları da bu çalışmada ortaya konulmuştur.

Kobay ile umunda histamin ile oluşan turulan kasılma da İndometazin, Flufenamik Asit Bufeksamak ile önlenemektedir (42-44). İndometazinin bu etkisi prostaglandin E₁, E₂ ve F_{2α} ile azaltılabilmektedir (42-45).

S tendahl ve ark. da Dapsonun dermatitis herpetiformisdeki, Sulfasalazinin ülseratif kolitideki etkilerinin deride ve mukoz dokuda bulunan mast hücrelerinden histamin saliverilmesini inhibe etmek suretiyle olduğunu ortaya koymuşlardır (46).

Daha bir çok NSAIDS önemli bir enfiamasyon mediatörü olan histamini ya da histamin ile oluşturulan ödem'i inhibe edebilmektedirler (47). Ancak, antihistanimik etkili bileşikler NSAIDS'a oranla daha fazla inhibisyon yapmaktadır (42).

SONUÇ VE TARTIŞMA:

Enflamasyonun ilk fazında histamin ortama saliverilmektedir. Histamin saliverilmesi sonucu vazodilatasyon ve vasküler permeabilitede artış görülür (2, 18). Enflamasyon mekanizmaları olarak prostaglandinlerin sentezlerinin inhibisyonu (4-9) ve siklik AMP üzerine etki (11-13), dolaylı olarak enflamasyonda da etkili olmaktadır. Bu nedenle enflamasyonda histaminin rolü araştırılmıştır.

Yapılan çalışmalarda histamininorganizmada bulunmadığı hallerde enflamasyon şiddetinin daha az olduğu saptanmıştır (16, 18). Böylelikle histaminin enflamasyon oluşumunda etkisinin bulunduğu ortaya çıkmaktadır.

DERLEME MAKALE

Antienfamatuvar etkide histaminin rolünün tam olarak açıklanabilmesi için bir çok araştırcı, antihistaminik bileşiklerin enflamasyona karşı antienfamatuvar bileşiklerin de histamine karşı etkilerini incelemiş ve antihistaminik bileşiklerin enflamasyonda (22, 25-27, 30, 34), antienfamatuvar bileşiklerin de histamin karşısında (10, 14, 35-44) genellikle etkili oldukları saptanmıştır.

Bütün bunlardan da histaminin, özellikle enflamasyon esnasında ortama salındığı başlangıç fazında etkisinin bulunduğu, antienfamatuvar bileşiklerin aynı zamanda histaminin oluşturduğu enflamasyonda da etkili olabildikleri, antihistaminik bileşiklerin ise enflamasyonun tedavisinde kullanılabileceği sonucu çıkmaktadır.

KAYNAKLAR :

1. Shen, T.Y., "nonsteroidal Antiinflammatory Agents", Wolff, M.E. (ed), **Burger's Medicinal Chemistry**, New York-Chichester-Brisbane-Toronto, John Wiley and Sons, III, 1206, 1980.
2. Coyne, W.E., "Nonsteroidal Antiinflammatory Agents and Antipyretics", Burger, A. (ed), **Medicinal Chemistry**, New York-London-Sydney-Toronto, Wiley-Interscience, II, 953-975, 1970.
3. Shen, T.Y., "Nonsteroidal Antiinflammatory Agents", Wolff, M.E. (ed), **Burger's Medicinal Chemistry**, New York-Chichester-Brisbane-Toronto, John Wiley and Sons, III, 1208, 1980.
4. Bowmann, W.C., Rand, M.J., "The Immune System and Inflammatory Mechanisms", **Textbook of Pharmacology**, Oxford, Blackwell Scientific Publications, 13, 18-20, 1980.
5. Bowmann, W.C., Rand M.J., "Prostaglandins", **Textbook of pharmacology**, Oxford, Blackwell Scientific Publications, 12, 39-40, 1980.
6. Flower, R.J., "Drugs Which Inhibit Prostaglandin Biosynthesis", **Pharmacol. Rev.**, 25 (1), 33-63, 1974.
7. Graf, P., Glatt, M., Brune, K., "Acidic Nonsteroid Anti-Inflammatory Drugs Accumulating in Inflamed Tissue", **Experientia**, 31 (8), 951-953, 1975.
8. Yoshimoto, T., Yamamoto, S., Hayaishi, O., "Selective Inhibition of Prostaglandin Endoperoxide Thromboxane Isomerase by 1-Carboxyalkyl-imidazoles", **Prostaglandins**, 16 (1), 529-539, 1978.
9. Shen, T.Y., "Toward More Selective Antiarthritic Therapy", **J. Med. Chem.**, 24(1), 1-5, 1981.
10. Melmon, K.L., Bourne, H.R., "Mechanisms of Inflammation", **Clin. Pharmacol. Ther.**, 16 (5 Part 2), 886-891, 1974.
11. Caprino, L., Borelli, F., Fuachetti, R., "Effect of 4,5 - Diphenyl - 2 - bis - (2-hydroxyethyl) aminoxazol (Ditazol) on Platelet Aggregation, Adhesiveness and Bleeding Time", **Arzneim.-Forsch. (Drug Res.)** 23 (9), 1277-1282, 1973.

DERLEME MAKALE

12. Novinson, T., Hanson, R., Dimmitt, M.K., Simon, L.N., Robins, R.K., O'Brien, D.E., "3 - Substituted 5,7 - Dimethylpyrazolo (1,5-) pyrimidines, 3',5'-Cyclic-AMP Phosphodiesterase Inhibitors", *J. Med. Chem.*, 17(6), 645-648, 1974.
13. Whittle, B.J.R., "Calcium and the Inhibition of Histamine Release from Rat Peritoneal Mast Cells by Non-steroid Antiinflammatory Agents." *Br. J. Pharmacol.*, 58(3), 446, 1976.
14. Meyer, B.R., "Analogs of Cyclic Nucleotides", Wolff, M.E. (ed), **Burger's Medicinal Chemistry**, New York - Chichester - Brisbane - Toronto, John Wiley and Sons, II, 1202, 1980.
15. Radwan, A.G., West, G.B., "The Effect of Non-Steroidal Antiinflammatory Drugs on Histamine Formation in the Rat", *Br. J. Pharmac. Chemother.*, 33, 193-198, 1968.
16. Bhatt, K.G.S., Sanyal, R.K., "Association of Histamine and 5-Hydroxy-tryptamine with the Inflammatory Processes", *J. Pharm. Pharmacol.*, 15, 78-79, 1963
17. Bhatt, K.G.S. Sanyal, R.K., "The Role of Histamine and 5-Hydroxy-Tryptamine in Inflammatory Processes", *J. Pharm. Pharmacol.*, 16, 385-393, 1964.
18. Stern, P., Nikulin, A., Ferluga, J., "The Role of Histamien and Bradykinin in the Imflammatory Process", *Arch. Int. Pharmacodyn.*, 140, 528-538, 1962.
19. Schayer, R.W., y "Histamine and Autonomous Responses of the Microcirculation; Relationship to Glucocorticoid Action", *Ann. New York Acad. Sci.*, 116, 891-898, 1964.
20. Haley, T.J., Harris, D.H., "The Effect of Topically Applied Antihistaminic Drugs on the Mammalian Capillary Bed", *J. Pharmacol. Exp. Therap.*, 95, 293-302, 1949.
21. Haley, T.J., Andem, M.R., "The Effect of Several New Antihistaminic Drugs Upon the Mammalian Capillary Bed", *J. Pharmacol. Exp. Therap.*, 100, 393-397, 1949.
22. Silva, M.R., "Chemical Mediators of the Acute Inflammatory Reaction", *Ann. New York Acad. Sci.*, 116, 899-904, 1964.
23. Juhlin, L., Baekken, T., "Histamine Induced Increase of Basophil and Rosinophil Leukocytes in Inflammatory Exudates", *Acta derm.-venereol.*, 45, 349-354, 1965.
24. Eidinger, D., Raff, M., Rose, B., "Tissue Eosinophilia in Hypersensitivity Reactions as Revealed by the Human Skin Window", *Nature*, 196, 683, 1962
25. Bolam, J.P., Elliott, P.N.C., Ford-Hutchinson, A.W., Smith, J.H., "Histamine, 5-Hydroxytryptamine, Kinins and the Antiinflammatory Activity of Human Plasma Fraction in Carrageen - Induced Paw Oedema in the Rat", *J. Pharm.*

DERLEME MAKALE

- Pharmac.* 26, 434-440, 1974.
26. Maling, H.M., Webster, M.E. Williams, M.A., Saul, W., Anderson, W., "Inflammation Induced by Histamine, Serotonin, Bradykinin and Compound 48/80 in the rat: Antagonists and Mechanisms of Action", *J. Pharmacol. Exp. Ther.*, 191(2), 300-310, 1974.
27. Brown, J.H., Mackey, H.L., Riggilo, D.A., Schwartz, N.L., "Studies on the acute Inflammatory Response. II. Influence of Antihistaminics and Catecholamines on Formaldehyde Oedema", *J. Pharmacol. Exp. Ther.*, 160, 243-248, 1968.
28. Baxter, J.H., "Histamine Release from Rat Mast Cells by Dextran. Effects of Adrenergic Agents, Theophylline and Other Drugs", *Proc. Soc. Exp. Biol. Med.*, 141, 576-581, 1972.
29. Tauber, A.I., Kaliner, M., Stechschulte, D.J., Austin, K.F., "Immunological Release of Histamine and Slow Reacting Substances of Anaphylaxis from Human Beings", *J. Immunol.*, 111, 27-32, 1973.
30. Church, M.K., Miller, P., "Simple Models of Histamine and 5-Hydroxy-tryptamine induced Inflammation using the mouse pinna", *Br. J. Pharmacol.* 55(2), 315, 1975.
31. Woodward, D.F. Pipkin, M.A., Raval, P., Owen, A.A., "Effect of Histamine H_1 -and H_2 -Receptor Antagonists, Steroidal and Non-
- teroidal Antiinflammatory Agents on Carrageenin-Induced Inflammation of the Guinea-Pig Ear", *Arch. Int. Pharmacodyn.*, 257, 295-306, 1982.
32. Harokava, Z., Bayer, B.M., Almeida, A.P. Beaven, M.A., "Evidence that Histamine does not Participate in Carrageenin-Induced Pleurisy in Rats", *Europ. J. Pharmacol.*, 62, 17-25, 1980.
33. Owen, D.A., Poy, E., Woodward, D.F. "Evaluation of the Role of Histamine H_1 -and H_2 -receptors in Cutaneous Inflammation in the Guinea-pig Produced by Histamine and Mast Cell Degranulation", *Br. J. Pharmacol.*, 69, 615-623, 1980.
34. Di Rosa, M., Dunn, C.J., Yamamoto, S., Willoughby, D.A., Girod, J.P., "Further Studies on Carrageenin-induced Pleurisy in Rats", *J. Path.*, 116, 117-124, 1975.
35. Skidmore, I.F., Whitehouse, M.W. "Inhibition of Histamine Formation Catalysed by Substrate-Specific Mammalian Histidine Decarboxylases. Drug Antagonism of Aldhyde Binding to Protein Amino Groups", *Biochem. Pharmacol.* 15, 1965-1983, 1966.
36. Nikulin, A., Stern, P., Zeger-Vidovic, Z., "The Significance of Histamine in the Inflammation Process", *Arch. Int. Pharmacodyn. Ther.*, 166, 305-312, 1967.
37. Whitehouse, M.W., Skidmore, I.F., "Concerning the Regulation

DERLEME MAKALE

- of Some Diverse Biochemical Reactions Underlying the Inflammatory Response by Salicylic Acid, Phenylbutazon and Other Acidic Antirheumatic Drugs", *J. Pharm. Pharmac.*, 17, 668-671, 1965.
38. Aarson, P.N. "Effects of Bradykinin and Antiinflammatory Agents", *Acta Physiol. Pharmacol. Neerl.*, 15, 223-242. 1969.
- 39 Petillo, J.J., Gulbenkian, A., Tabachnick, I.I. A., "Effects *in vivo* and *in vitro* of Nonsteroidal Antiinflammatory Drugs on Histidine Decarboxylase", *Biochem. Pharmacol.*, 18, 1784-1788, 1969.
40. Champion, G.D., Day, R.O., Ray, J.E., Wade, D.N., "The Effect of Nonsteroidal Antiinflammatory Drugs on Adenosine Triphosphate Content and Histamine Release from Rat Peritoneal Cell Suspensions Rich in Mast Cells", *Br. J. Pharmac.* 59, 29-33, 1977.
41. Yamasaki, H., Saeki, K., "Inhibition of Mast Cell Degranulation by Antiinflammatory Agents", *Arch. Int. Pharmacodyn.* 168, 166-179, 1967.
42. Famaey, J.P., Fontaine, J., Reuse, J., "The Effects of Nonsteroidal Antiinflammatory Drugs on Cholinergic and Histamine-Induced Contractions of Guinea-pig Isolated Ileum", *Br. J. Pharmac.*, 60, 165-171, 1977.
43. Chong, E.K. Downing, O.A., "Selective Inhibition of Angiotensine-induced Contractions of Smooth Muscle by Indomethacin", *J. Pharm. Pharmac.*, 25, 170-171, 1977.
44. Bennett, A., Eley, K.G. Stockley, H.L., "The Effects of Prostaglandins on Guinea-pig Isolated Intestine and their Possible Contribution to Muscle Activity and Tone", *Br. J. Pharmac.* 54, 197-204, 1975.
45. Eckenfels, A. Vane, J.R. "Prostaglandins, Oxygen Tension and Smooth Muscle Tone", *Br. J. Pharmac.*, 45, 451-462, 1972.
46. Stendahl, O., Molin, L., Lindroth, M., "Granulocyte-Mediated Release of Histamine from Mast Cells", *Int. Arch. Allergy appl. Immun.*, 70, 277-284, 1983.
47. Schayer, R.W., "Evidence that Histamine is an Intrinsic Regulator of the Microcirculatory System", *Am. J. Physiol.*, 202, 66-67, 1962.